Bүkh byriin proliitaarinar negedegtii!   Пролетарии всех стран, соединяйтесь

Buriaad-Mongoliin
YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebleliin B-M. zəbleliin əmenəəs ədər byri niitelegdene. IX zilde garça baina.

1932 onii
Ijyylii 8 ədər

№ 158 (711)

Zakika yne:
Sara byriiin 1 təkərig. Alban gazaruudta 1 tək. 30 mən. Gadaada ulasta—1 tək. 50 mən.
Dugaar nezeediin yne 5 mənge

„B-M. Ynenii" koroonii aadris:
Верхнеудинск, Центросоюзная 19
тел. № 3-23, каб. ред. № 344.

Buriaad oronii kədəə biçegçed maliigi baalaltiin josoor kamtalka jabadaltai eris temecegtii

„Buriaad Mongoliin Ynen" soninii enyynii urdaki dugarnuudta maluudiigi baalaltiin josoor kamtalka jabadaltai temeceke tukai Namiin TK -diin togtool ba mal azaliigi delgeryylke tukai zaabari togtooluud olon niitelegdesen azai.

Bolşoviig namiin Təb komiteed bolbol jamar uçaraas „zyynii" nugalaa garsan uçaruudiigi esergyy karaza tiime kurcaar temecen orobo geze asuudal baalaltiin josoor maliigi kamtalza, kolkoosçoniigi syyliin ganca ynieenees kagacuulka uçar bol bolşoviig namiin kolkoosuudiigi bekizyylke tukai kədəlməriiigi koişo tatadag, tasalduuldagaas bolson.

Kolkoosçonii byke maluudiigi baalaltiin josoor kamtalka jabadal bolbol kolkoosuudiigi arteel majagaasani komuuniin dyrimde ceke oruuldag baina.

Iime tyrgeer, genete arteel baisaniigi baalaltiin josoor maliigi kamtalka meteer komuuniin majagtai bolgoko uçarnuud bolbol tariaaçaniigi kolkoosiin kədələənəəs caşanii tylkike kereg mən. Arteel bol tariaaçan aradiin aja baidalda zokistoi ba jike kəngən kereg mən azai. **Zygeer kədəə azaliin arteeluudiigi bekizyylkiin zergeer tariaaçanii niitiin kədələənii komnuna teeşe ergeke suuri bii bolgozo çadaka baina„ geze nək. Staalinaas kelegdesen azai.**

Arteet bol əçəə gyiced bekizee ygei ba nam bolbol kolkoosuudiigi arteel majagaarni. bailgaza saitar bekizyylke geze kamag kyçe çadalaa tabiza baina.

Kolkoosuudiigi bekizyylke kəndə kədəlmərieəs bejee zailuulka geze byke maluudiigi nege məsən kamtalkiigi turçalga kigçed bolbol ynen kereg deere niudargaçuudta ceke tusa kyrgene. Teden bol kolkoosçon ba kolkoosuudiin dunda eldeb kanamza. ygei jabadal gargadag ba niudargaçuudiin əəsədiingəə nələəgi kolkoosiin dunda kyçedkeke, kolkoosiin daisanudiin kolkoosiigi syidken koriko jabadalda zokiko erke baidal bii bolgodogni cukam baina.

Kolkoosçonii syyliin ykeriigi ba zize maliigi baalaltiin josoor kamtalka jabadal bolbol mal azaliigi delgeryylke jabadaliigi kurdadkaka ygei karin koişo tataka azai. Manai mal azaliin feermenyyd bol byke ulasaa maka ba syynii ed tavaaraar gyiced kangaza çadaka boltoroo bekizeze çadaa ygei baina. Kolkoosçonii əəriingəə niuuriin keregcelde kergelke maliigi ababal tedeniigi syynii zyileer kangaka jabadaliigi emkidkeze çadaka ygei. Odoo manai gol zorilgo enyyn tukai jyyb gebel byke kolkoosçon aradiigi mal azaliigi kəgzyylke jabadalda şuud kanduulka baina.

BK (b) Namiiu Təb komiteed bolbol „Kolkoosçon byrinde əəriin yniee, zize mal ba şubuud baika josotoi, geze nam bol zorilgo tabina. Kolkoosiin feermenyydiin caaşaa ərgədkə ba debzeke jabadal bol gancakan zaluu maluudiigi əskəkə feermenyydiin zaluu maluudiigi əskəkə ba maluudiigi kudaldan abka mərəər jabaka josotoi" geze ceke zaasan azai.

Uçar iime deerees manai Buriaad Mongol ulasiin kədəə biçegçediin urda ugaa kariuucalgatai ba daiçalkii çanartai zorilgonuud tabigdaka josotoi baina gebel;

NEGE DEKENI kədəə biçegçed bolbol kədəə nutaguudta maliigi baalaltiin josoor kamtalka nuglaanuud garasanii byke ynen uçaruudiigi ileryylke sonindo tolilo-ko.

KOJORDOKINI maliigi baalaltiin josoor kamtalka jabadal tukai namiin Təb Komiteediin togtooliigi ərgən kolkoosçon aradiin dunda gənzəgyigəər nebteryylke.

GURBADAKINI kolkoosçon byrinde əmçiin medelde yniee, zize mal ba şubuud baika josotoi gesen namiin TK-diin togtooliigi gyicedkeke jabadaltai kolbuulan kolkoosuudiin feermenyydiigi bekizyylkiin tələə jamar jabuulalga bolzo baisaniigi biçeke. Maliin feermiin təliigi too byrin, çanar saintaigaar karasan gabşagai malçadta malaar şagnal əkə gesen M. K-iin togtool ker zerge mal karagçadta oilgogdozo kerkin kəsəndəə orozo baisaniigi tolilozo baibal zokino.

Soniindo biçegçed mal azaliigi bolboson bolgokiin tula temecegçediin tyryyçiin zergede zagsaka josotoi.

Socaliis mal azaliin tələə dobtolgo

Selengiin aimagiin alduu surgaal bolko josotoi

Beledkel ygeigeer oroonii kampaanida toormos kiibe

Selenge. Oroonii kampaaniigi əngərgəkə jabadal bol, odoo yjede tus aimag dotoroo tuiliin muugaar əngərgəgdəzə baina. Enyynii gol şaltagaan bol BK (b) N-iin fevraaliiin 4-nii ədəriin togtooliin udkaar kolkoosuudiigi aza akuin ba emkidkeliin talaar bekizyylke tukai aimag dotorki olonki kolkoosuudta mal yskeberiiin azaliin yrgelziin brigaadanuud gyiced emkidkegdee ədii. Tyyn deerees mal azalda ezegyi kandaka jabadal elbegzeze, oroonii kampaaniiigi josoçolon jabuulka keregte bejedee kariuucalgada abça gyicedkeke jabadal olonki gazarta ogto ygei baina.

Oroonii kampaaniiin beledkeiin kədəlməriiigi gyicedeer jabuulza çadasan ygeigees azarga buza ba kucanuudiigi ilgaza, tedeeniigi sainaar koolluulza, karuusiigi zokioozo çadaa ygeigees, oroonii jabadal tasaldasan uçar baina. Zişeelebel, Derestiin **„Galiin Oçon"** arteelde koniidiin 6 kubi keelide kabaadasan ba Iroogiin „Oçon" arteelde tomo yylteriin bukanuudta araikan 2-3 ynieed oroondo oroson baina. Ene metiin zişeenyyd əcəən bişe kolkoosuudta yzegdeze baina.

Mənəə kabariin yjede Iroo, Borgoi metiin somonuudta oroonii jabadaliigi əngərgəkə pyynktenyydte, erkilke çadabaritai kyniigi surgaza beledkeke kyyrse neegdeke jabadaluud tasaldasan baina. Enyyn deerees sain yylteiin buka, kucanuudiigi gariin barilgaar malda tabika jabadal tasaldasan baina şuu.

Ene kampaanida aimag dotorki maliin emçed bol ton zigşyyritei salaar kandaza baisan uçaraas, çusiigi şalgaza tabisan udaa ygei baikiin deere əbəçənii şaltagaanaar sain yylteriin zarim maluud oroondo kabaadal ygei əngərəbə.

Iime oportuniis jabadaliigi oroonii kampaanida koişodoo kylieeze boloşo ygei tula, oiriin cagaa eris kubilalta kiize, odoo əngərgdəzə baigaa oroonii kampaaniin negen sariigi bolşoviig josoor əngərgəkiin tələə temeceke ojsotoi.

Z. Dorziin.

Oişooson ygei dee reestasalduulba

Selenge. Tus aimag dotoroo oroonii kampaani tonç kangalta ygei jabuulagdaza baikiin kamta, mironoos kucada naidaza niutagiin yylteriin kucaa beledkelde oruulsan jabadaluud Derestein „Ulaan agtiaabri" „Ulaan zide" geze kədəə azaliin arteelyyd ba „Socaliism"—komuunada tokiooldo son baina.

Enyyn deerees şaltagaalaza, oroonii kampaani bol tasaldasan udaa bolson baina. Juu boloo bii gebel, mironoos kucanuudni kamuu, maazuurta barigdaza uul kampaani tasaldasan baina.

Gadana, zarim gazarta əərəə bytekiigi kylieeseer baitar genete medekedeni buka, kuca ygei bujuu dutamag baisan jabadal olon taa yzegdesen baina. **„Ulaan Oçon"** geze kədəə azaliin arteelde 310 tologoi ynieedtei baisan bolboç, ganca bukatai baisan baina.

Ede bodoto barimtanuud bol, oroonii kampaaniiin ulas təriin ba aza akuin udka çanariigi oişoon ygei orkison deerees zigşyyritei tasaldaluud tokiooldozo baina şuu. Ene bol mal azaliin probleemiigi siidkeke jabadaliigi koişo tatasan jabadal mən tula, gemtende kemzee abka bolbuu.

Z. B-n.

Şine latiin ysegte şudalka jabadal bol socaliis dobtolgiin gol zorilgo baika josotoi

Sojoliin dobtolgiigi keregseene ygei

Selenge. Orongiin somon dotoroo odoo kyrter sojoliin dobtolgiin kədəlməri ekilee ədii baina. Tus somon dotoroo, yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka kotoni surguulinuud odoo yjede negeç ygei, mən tarilgiin kampaaniiin yjede ene kədəlməriiigi ugta jabuulsan ygei ba jabuulka tukai sanalaaç tabiaa ygei əngərgəzə baina.

Aimagiin emkinyydiin zygees sojoliin dobtolgo ba biçeg medeke ygeigi usadkaka kədəlməriin tukai keden olon zaabari togtooluud jiresen bolboç, zəbləliin tyryylegçe keregseel ygei kajaza, kubkai koosoor cag nəgçəəzə baina.

Sojoliin dobtolgiin aim. ştaabaas ene zigşyyritei buzagai keregiigi ygei kiize, zemetei niuurtani zokiko kemzee aban sojoliin dobtolgiigi kurdabçaluulka. Ynenii brigaada.

Latiin yseg medeke ygeigi kerkin usadkaza bykiin byridkel

1932 onii ijyyliiin 1 medee

Aimaguud	Bodotoor kabaaduu lagdasan biçeg medekegyiçyyd	Tedenees surgagdasani
Agiin	4832	—
Zakaamin . . .	1700	—
Kiaagtiin . . .	2738	—
Selengiin . . .	6799	—
Alairiin	729	500
Bargazanii . . .	2720	900
Deede-Ydiin . .	1495	832
Jaruuniin . . .	1742	—
Koriiin	1445	492
E-Bulagadiin . .	2521	161
M-Şiberiin . . .	1951	—

Zigşyyritei zyil ene şuu

Kabaan. Mən rajoon bolbol, yndesen buriaad ulasuudaar byrideen rajoon baika jum.

Ene rajoon dotor yndesen kelen deere garadag baisan biçeg „B.M. Ynen" ba bişeç kebiel debteryyd bol jamar zerge taraagdasan bainab geze abça yzeke bol oroidoo kamta 11 keseg „B.M Yneniigi" zakisan baina. Ene buzagai yzegdeliigi kebleliin tobçoonii naidalgata nək. Sybaariin gegçe (Buriaad) tailbarilkadaa bol kədəənii niite azalçan araduud bolbol şine latiin yseg biçegiigi jike muu mededegees şaltagaalana geke jum. Jərə bodozo medekede şine yndesen yseg biçeg medeke ygei ulasuud baibaç zarim medeke bolson ulasuud baisan josotoi.

Tyynii caana çukala temdegleke uçar bolbol sonin biçegiigi taraaka pooştiin jabuulga bolbol aikabtar muugaar kədəlmərieə tabisan baina suu.

Zişeelebel, rajoonii təbəəs 60 garan modonii gazarta baisan somondo zakisan sonin biçegeni zuura zamdaa 15 konogto jabaza arai geze kərədəg ba zarim yjede ogto oçodogç ygei zuuraa kocordog baina.

Ene yzegdeliigi medeze baigaad jamar yiledberi kemzee abkiigi kysedeg ygei rajoonii təbiin kebleliin tobçoo bol porkoroor juu biçeg kemzeelke oronii zygees katuuukariu abka josotoi.

D.Z. Damdinii.

BUR. ULASIIN SOBEEDUUD

Soveediin zasag bolbol, prolitaarinariin diktatuuriin emkidkegdesen janza bolko tula (Leenin) demokratiin deede majagani mən bolno.

Soveediin ilagdaşagyi kyce bolbol zəbkən kədəlmərıçən tariaaçan aradtaigaa nigta kolbootai baisan deerees boldog ba, edeneriin edebkitei kabaadalcalga ygeigeer, socaliizma baiguulaltiin jikeken zorilgonuudiin negiiniç byteeceteigeer gyicedkekiin argagyi baikasan.

V. Y. Leenin bolbol, kamag azalçan aradiigi ba egeel koino kocorson aradiigi ulas tərəə baiguulka keregte kabaadalcuulkiin çukala zyiliigi keden dakin temdeglesen baina. Eneni bolbol juugi ilerkeilke bainab gekede, kamag ulas təriin ba aza akuin zorilgligi gyicedkeke keregte kabaadalcuulkiigi ilerkeilke baina şuu.

„Ulas təriigi udaridakiin keregte bidener bolbol, ulas təriingəə apparaadta, arbaad ba koriood milijoon kədəlmərıçəniigi kabaaduulza negeç kapitaaltan ulasta oldoogyi juumiigi karuulna." (Leenin).

Ene Leeninii surgaaliigi bodoto kereg deere, komuniis namiin udaridalgaar gyicedkesen kereg bolbol, azalçan təmənii zygees argagyi jike çin zorig tuslamza metiigi yzesen deerees, bideneriigi zəbkən byke delekei deere tyyketei ilaltada kyrsen bişe karin aguu jike tyykete zorilgo bolko bolko—kojordugaar tebanziliin yjede soveed ulas dotor angigyi socaliis bəlgəmiigi baiguulakiin nəkəcəl şaltagaani manai garta əgəzə olgoson baina.

Kaan zasagaar, keden ziliin yjede daralagdasan baga jasatan ba aguu jike ogtiaabriiin kubiskaliin kyyged bolko. Buriaad ulas bolbol, 1923 ondo ekilze avtonoomito bolson bəgəəd, soveed zasagiin Leeninii yndesetenii asuudaliigi josoçolon katuugaar sakiza jabasanii açaar, yndesen sojoliin baiguulaltiin talaar ba zizeken butarkai nyydel baidaltai azaakuigaa jikeken socaliis josonii mal azaliin çanartai aza akuigaar selbin şjnedkeke keregte neleed jike byteecetei bainabdi. Enyyntei kamta Buriaad ulas bolbol, aza yiledberiiin gazariin talaar, urdanii kuuçan feodaliin ylegdelees, SSSR—iin busa moziin ba yndesenii respyybligtei adali gazar tariaalan—ba indyystriiin azaltai bolzo kubilan baina.

BMASSR—iin azalçan aradiin idebki keçeel bolbol, 9 ziliin kugacaa dotor avtonoomito bolood baikadaa ali zerge deeşee garsan bainab gekede, kədəəgiin təmən bələgyydeer cuglaa kuraliin bolko zuura, kamag suugçad bygedeeree şyymzelelde yge abça keledeg bolson zişeetei baina. Azalçan arad bolbol, soveediin kədəlməriiin bodoto tusalagça mən bolson ba bygedeeree ene soveediin emki baiguulgiin eldeb negen janzada kabaadalcaza, bolşoviigiin bodoto kriitikiigi belgeryylen, nam ba şoveed zasagiin zəb şugamiigi barimtalan sakisaar Buriaad ulas bolbol əəsədiingəə jəsədygeer oi deeree socaliizma baiguulaltiin ilalta jiketei ilerkeinyydtei bolzo jiresen baina. Zəbkən kojor zişee abça yzejee gekede, kolkooziin kədəlgəən bolbol aikabtar yrgeer, arteeliin şatiigi gool bolgon, jabasan. Ene onii ijyyniijn 1—de ygeitei dunda çadaltanii 71% ni kolkoozdo oroson baizai. Kolkooziin azal kədəlməriiin jabuulga bolbol MTS ba ƟCS geke metiigi emkidkeke keregiigi ulamzalan teeknigiin kyçiigi aşaglakiigi ekilsen baina. Manai ulasiin kədəəgiin aza akuigi socaliis josoor şinedken baiguulkiin kəşyyrge bolko jikeken mal azaliin sovkoozuud emkidkegdesen ba əmkidkegdeze baina; arad zonii nom biçeg medeke jabadal bolbol 70% şakuu bolson, deede surguulinuud neegdesen ba odoo manai Deede—Yde kotodo aguu jike gigaant bolko zəbkən byke ebleliin çanartai bolkoos gadana soveediin dorono kizaarta bosozo tujaa tataka byke delekein çanartai baika remzavoodiigi baiguulza ekilsen baina.

Buriaad—Mongol ulas bolbol 1933 onii syylde, kolkoozuudiigi aza akuin ba emkidkeliin talaar bekizyylkiin yndeseer erke bişe respyyblig dotorki kamag ygeitei dundaçadaltani nelenkii kolkoozdo oruulka ba enyynii yndeseer angi bolko niudarganuudiigi gyiced usadkaka jabadaliigi gyicedkeke bolno. Enyynees gadana, 1930 onii songuuliin kampaaniiin dən bolbol, basa dakin azalçan aradiin idebki keçeeliin əsəltiigi gereçelen elerkeilekeni bol, 1929 oniikioos ene zilde songuuliiin cuglaanda jiregçed bolbol 40—əs 50 kyrter % əsəsən ba ilangajaa azalçan ekeneriin idebki kiçeel saizarsan. Aimag rajoonii ba somonii zəbləliin geşyydiin zəəri çadaliin tala neleed saizarsan baina.

Kamag ene gyicedkel byteecenyyd bolbol, namiin ba soveed zasagiin zəb şugamiigi jabuulza, koto ba kədəə nutagta kapitaaltan etegeedtei froonto byride temecel dobtol zo jabasanii açaar oldoson bəgəəd, mən kojor teeşee temeceze, socaliis jabuulaltiin odoo şatiin gool ajuul bolko baruunii etegeediigi cokizo mən, zyynii nuglaaçad kubiskalda karca daisan etegeed bolko trockotonii ba ede kelbereliigi ajadan dagaldagçadtai bolon jike orosiin deerenkii yzeliin eldeb janziin yzegdeltei ba nutagiin nacanaliizmtai temecesenii açaar oldozoi.

Soveed bolbol, kolkooziin tariaaçanii zygees neleed jike tulguuri olson ba ene prolitaariiin kubiskaliin egeel, çukala zorilgoni odoo kapitaliizmiigi esergyyceze socaliizmiin tusada şiidkegdesen baina.

Odoo Buriaad—Mongol ulasiin soveediin koişodoki zorilgo bolbol, bolşoviigiin çen zorigloloor kədəə nutaguudta niudarganuudiigi dobtolzo, kotodo engiin naimaaçan neepmanuudiigi dobtolozo, ygeiteener ba kolkoosçon aradiin tuslamza kelkieede tulguuriln, tabanziliin təgəskəkii çanartai 4 dygeer ziliigi gyicedkeze, kojordoki tabanziliigi bujuu—angigyi socaliis bəlgəm baiguulka tabanziliigi erçemtei sainaar ugtaza abka deere baina.

Enyynii tula soveeduud bolbol, əəriingəə jabuulgiigi „kolkooz ba aza yiledberiiin gazarta niuuraaraa kandaka gesen" loozonii yndeseer ba mən şineer kədəlmərilzə şineer kədəlmərilkə gesen loozoniigi kədəlməriiingəə yndese bolgon, əəsədiingəə ədər byriiin bodoto kədəlməri deere, nəkər Staalinii tyykete zurgaan zaabariiigi bejelyylen keregleze, socaliis meriiicəə ba gabşagalçalga, prolitaariiin əəsədiin şyymzeleliigi delgeryylen şinedkeze tabika josotoi.

Odoo yjede, Buriaad ulasiin soveeduudiin urda, remzavood geze gigaantiigi cag bolzor dotoroni gyicedkekiin tukai aguu jike zorilgo baika baina, ene gigaantiigi tyrgeer gyicedkekiin keregte yzegdedeg zəndəə byteke jabadaliigi eris cokizo azallaka yyrge baiza baina. Enyynii egeel çukalani gekede, soveed bolbol, barigdaza baisan gigaant—teeşe kədəlmərıçənii kyçiigi emkitei gurimtaigaar elsyylke ba cag darui soveediin, kolkooziin naimaagi delgeryylze kədəlmərıçən ba azalçan aradiin kangaltiigi saizaruulan, aza yiledberiiin gazarta baisan tələələgçə ba seekciin kədəlməriiigi saizaruulan tabika bəgəəd, ene bol ilangajaa Deede—Ydiin kotiin zəbləldə, çukala baika bəgəəd ene bolbol kamag kəşyyrgee kyçendeni tabiza beledkeke ba oportuniis josoor zabkairaad baika eldeb yzegdeltei eris temeceze, angiiin daisan bolko niudargan lama nojodiigi cokiko.

Deede— Ydiin gigaantiin barilgiin kamag jabuulga bolbol, manai jabuulza bykii kamag aza akui ba ulas təriin jabuulgatai nigta kolbogdozo ene bol azalçan aradiin zorig çadaliigi byri saizaruulza, kolkoozuudiigi aza akuin ba emkidkekiin keregte neleed tuslaza, kadalan ba tariaalangiin kuriaalgiigi sainaar əngərgəzə, mal azaliin probleemiigi şiidkekiin tələə tusalan nyydel zoniigi suurizuulza baina.

Şine baidalaar, „soveediin bodoto josoor kolkooz ba aza yiledberiiin gazar teeşee" niuuraaraa karalcasan baidalda Buriaad Ulas bolbol əəsədiingəə 9 ziliin oi deere socaliis baiguulaltiingaa kamag froonto deere ilalta gyicedkel jiketei jirene şuu.

B.J.

Burremzavoodiigi ugtamal təsəbəər Jaruuna ugtaba

MUKAR-ŞIBER KYLIEEZE ABA

Jaruunaas kylieegdesen telegramma.

B. M. respyybligte remzavood barika tukai zasagiin gazariin togtooliin kariuu bolgon narkomfiinii əgəsən təsəbtə ugtamza bolgon 170000 təkərigiin təsəbiigi AGKoor batalan abça, main 23-ii ədər boloson aimagiin təbiin şudargaçuudiin kural deere socaliis meriiceənii josoor sariin caljnii 150% zakil yiledçe, 6500 tək. urisalamziin caasiigi əəsədiingəə dunda taraagaad, aimagiingaa təsəbiigi şuud dyyrgekee naidalcaba.

Ijyyliiin 10 kyrtel kədəlmərıçəd alban kaagçad ba kolkoosçonii zygees 100% gyicedkeke ba əmçiin azaltan bol sariin kukacaa dotor gyicedkeke Tiingeze niitiin dundakinebterielgiin kədəlməriiigi jabuulakiin yn desen deere şuud dyyrgekiin kelceeteigeer Mukor-Şiberiin aimagiigi soc. meriiceənii josoor urikiin kamta urisalamziin jabuulgiin toocoonii keregiigi maşa sonoroor tabika ba urisalamziin məngiigi cag dotor kuriaaka jabadaliigi manai prizidiiyymiin yligereer kandaka bolbuu.

Manai meriiceənii jabuulgiigi şalgakiigi narkomfiin ba „B. M. praavdiigi" sungaba. Manai uriaagi Mukar-Şiberiin GK-to kərgəkiigi naidana.

Aimagiin tyryylegçe Pokocoin.
Narkomfiinii naidalgata.
Iyndenii.

Selenge finaansiin təsəbiigii 61,9% gyicegkebe.

(Manai tuskai biçegçees)

Selengiin aimag dotoroo məngən zəəri elsyulke jabadal ton sula jabana. Ɵngərəgçə Ijyyniiin 20-nii ədəriin megeegeer tus aimag dotoroo finaansiin təsəb bol araikan 61,9 kubi dyyrgebe.

Aimagiin baanki, sbirkassa, kristkom, profsojuuz ba biçe emkinyyd bəərənkiigəər kandaza baina, Baankiigi erkilegçe Boriisov bol məngən zəəri elsyylke təsəb gyicedkegdeze çadagdaka ygei geze gederge tataza baina. Aimagiin agnuuriiin sojuuziin tyryylegçe Sakijaagiin bol kojordoki kvaartaliin geşyydiin kubiin təlbəriigi mənəə kyrtel cugluulaa ədii.

Garmiin N.

Zəbləltə ulas dotor

Zyyn Sibiirte 15 şine sovkoos emkidkegdene.

Moskvaa, 7 (T). Kolbooto ulasiin gazar tariaalangiin aradiin komicariaad bolbol kojor dugaar tabanzilde Zyyn Sibiiriin kizagaarta şine sovkoosuudiigi emkidkeke tukai jabuulka jabuulganuudiigi tələblələyydiigi batalba. Kizagaar dotor kamtadaa 719 mingan ga gazarta 15 sovkoos emkidkegdeke baina. Sovkoosuudta şineer gargan əgçə baisan gazaraa 1000000 ga kyrter ərgədkəkiigi Zyyn Sibiiriin kizagaarta duradkagdasan baina.

Zyyn Sibiirte 3 ceementiin zavood baiguulagdana.

MOSKVAA, 7 (T) „Sojuuzceemente" gegçiin tabanziliin təsəbiin josoor Zyyn Sibiiriin kizagaarta 3 ceementiin zavood baiguulagdaka josotoi baina. Ene zavooduud bol tus byridee 1100 mingan torko ceemente gargaka çadaltai ba 11 milijoon təkərig centei baika azai. Edenii negeni Krasnojaarskada 1933 ondo, kojordokini Bykaçaçinski rajoondo 1935 ondo, gurbadakini Angariin rajoondo 1936 ondo baiguulagdana.

Kizagaar dotor 195 milijaarda toon çuluu nyyrsenii beledkeltei baina.

Zyyn Sibiiriin delekein bajaliigiigi ireke gazariin medeegeer Zyyn Sibiir dotor 195 milijaarda toon çuluu nyyrsenii beledkeltei baina yynii 59 milijaardani Erkyygiin uurkai da, 75 milijaardani Tyngyyskede, 40 milijaardani Kaanskada, 20 milijaardani Çylimo Jiniseiskiin zyyn talada ba 1 milijaaidani Baigaliin əmənə azai.

Өвөsө kuriaalga ва siloosiin kampaani da вeledkeze вaisaniigi şalgaka reide

Siloos вeledkel tukai nam ва zasagiin zaaвariigi gyicedkeke

Siloosiin kampaanida kədөө biçegçed jyy kiineb.

Siloos bol ilangajaa mal azalta Buriaad oronji erke baidal deere abaad yzebel maliigi tezeeke şimete tezeeliin negen mөn.

Kөdөө azaliigi socaliis josoor şinedken baiguulka aguu jikeken zorilgonnuudiin gol bolko mal azaliin probleemiigi ynen kereg deeree şiidkeke gebel tezeeliin suuriiigi bekizyylke asuudaliigi kurdan şiidkeke josotoi bide. Iime tula **mal azaliin sovkoosuud ba MSS-nuudiin zygees өвөsө kuriaalgiigi ва siloosiin kampaaniiigi өrgөnөөr jabuulza baisaniigi olon niiteeree şalgan yzeke jabadaliigi SSSR-iin KTIAK bol komsomooliin TK, tezeeliin jabadaliigi erkilke ştaab ba tөbiin sonin biçegyydiin redaagcanuudtai kamtaraza odoo çukalaçalan yiledze baina.** Ene şalgalta bolbol mal azaltai sovkoosiin kөdөlmөriçөd gabşagaiçuud, kolkoosçon arad, ilangajaa kөdөө biçegçed ba keblel soniuud bolon byke zөblөliin olon niitiin kөdөlөөn bolko josotoi. Manai kөdөө biçegçed ba ilangajaa doodo şatiin sonin biçegyyd bolon aimagiin soninuud ene çukala ulas tөriin çanartai kampaanida nigtaar kandaza çadaa өdii baina gebel endyy ygei.

Kөdөө biçegçediin brigaadanuud kanin soninii redkoleege ba aimagiin soninii redaagcanuudiin urda ene cagaa byteeke josotoi jamar çukala zorilgonuud bainab gebel, aimag ba somonii emkinyyd bol өвөsө kuriaalgiin ba siloosiin kampaani tukai jyy byteeze ba jyy dutuutai baisaniigi çalgan yzekees gadana mal azaltai sovkoosuud ba kolkoosuud siloosiigi emkidkeke tukai çukam jyy kiize byteeze baisaniigi saitar şalgaza dutuu dumdiigi ilryylze, tyyniigi caaşani jamar mөrөөr zailuulkiin uçaraa zaabari өkө ba tusalka josotoi. Şalgalta kiigeed tyynii byridkeliigi niitelen beçeze „Buriaad Mongoliin Ynen" ba aimagiin soninuudta tere cagaa kurdalan ilgeke zailaşa ygei geze medeke keregtei.

Kөdөө gazaraa өвөsөnii kuriaalgada ba siloosiin kampaanida daiçalkii josoor beledkeze baisaniigi şalgaka **reede jabuulka brigaadanuud** bol „Ynenii" 149 dugarta niitelegdesen SSSR-iin Kөdөlm. Tariaaçanii Inspeegciin AKnariin koleegiin togtooliigi өөsөdiingөө kөdөlmөridө gariin kөtөlbөri bolgon abka josөtoi, tyyn dotor şalgalta kiike prograama gyiced baika.

Gadana gazar tariaalanii keregiigi erkilke Narkamaad bol siloosiin tөsөbiigi amzaltatai gyicedkeke jabadaliigi kangakiin tөlөө byke Buriaad Mongol respyyblig dotoroo siloosiin kampaanida sainaar beledkeke ba jabuulka koonkursa sonoskobo. Kөdөө biçegçediin ba sonin biçegiin tyryyçiin zorilgo bol aimagiin emkinyydiin aimag dotoroo koonkursa emkidkeze byke jabuulgadani tuslaka ba kөdөө gazaraa ene koonkursa ali zerge jabaza baisan bolon alduu dutuu tukai cag darui sonin biçegte biçeze, ken tyryyleze ba kozomdozo jabasaniigi zergeçyylke metiigi yyskeke josotoi azai.

Azaliin gabijaata erkim gabşagaiçuud bolzo өrgөn kolkoosçoniigi azal kөdөlmөri, zebseg ba kөdөlmөriiin malda socaliis josoor kandadag bolgon kөmөzyylke jabadaliigi udaridagtii.

Jvaan Jvaanii.

Selengede siloos beledkel martagdaad baina.

Selengiin aimag dotoroo өngөrөgçө zilde siloos beledkeliigi ərçemtei jabuulsan gebeç neleed olon alduu dutuutai baisan aad, tiin tyyniigi mөnөө zilde byrimөsөn zasaza çuud jabuulka josotoi baisan aadla mөnөө kyrtel juuç ygei martagdaad baina.

Socaliis mal azaliigi şuud bekizyylke jabadalda beki suuri bolko siilos beledkel tukai tus aimagiin nam, komsomooliin bolon aimagiin gazariin tasag ba kolkoosiin kolboonuud ankaral keçeelee ogto tabina ygei.

Tuskai biçegçe Garmiin.

Poskoodooç kaagaa ygei

Koriiin aimagiin, Dunda Kudanii somon dotoroo odoo dөkөzө baigaa өвөsөnii kuriaalgada jamarç beledkel jabuulagdana ygei. Arad zonii dunda niitiin oilguulka kөdөlmөri jabuulagdasan ygei. Mөnөө zilde tere somondo kedii çeneen өвөsө kuriaaka ba siloos beledkeke tөsөb ygei. Ijyyniiin 20 kyrter poskoodoo kaagaa өdii baisan uçaraas maliini cabçalan deerei bilçeze jabana.

Gadana, kolkoosuud ba өmçiin azaltan cabçalangaa usalaa өdii. Uçar iimede, eris kemzei abça өвөsө kuriaalgada tyrgen beledkeke keregtei. Gurban kuşuu.

Aimaguudiin namiin komiteeduudta ва gyicedkeke komiteeduudta jaвuulsan telegraama

Tanai aimagta siloos baiguulka kөdөlmөridө beledkeke jabadal ceke tasaldakiin tuilda baina, Siloos beledkeke jabadaliin aza akuin ba ulas tөriin udka çanartai baisaniigi oişooko keregseeke ygei baidal bol caaşadaa teseşe ygei. Tiimede duradkakani:

Negende, siloos beledkeliin tөsөbiigi sovkoos, kolkoos ba өmçiin azaltanda zokioon kubaasanaa şalgaka; Kojorto, siloos beledkeke barilgiin toogi şalgaza yzeed togtooko; Gurbada, siloosiin nykeniigi zasaka ba şine nyke baiguulkiigi şalgaka jabagaliigi emkidkeke; Dөrbөdө, siloosiin torko baiguulka jabadaliigi Aavgusta negenees oroiton ygei duusaka bөgөөd, enyynii kөdөlbөriiigi Kolkoosstroida daalgagdaba; Tabada, өngөrөgçө zilde teeknigiin zaabariigi sakisan ygei uçaraas siloosiini gutasan baika tula tus beledkeldee kolkoosuudta gol çukala çanalaa tabika; Zurgaada siloos beledkeke tөsөb bol tuskai tarigdasan tariaan ba өвөsө өrөmөsөөr bodoto deere kangagdasaniigi şalgan yzeke; Doloodoki, siloos beledkeke kөdөlmөrçөn kaadra beledkeke keregte gol sanalaa tabika, Naímada, siloos kerçeke maşiina ba bişe bişe zebsegyydee cag darui abka; Jөsөdө, Siilos baiguulkada zөrieçesen niudarganii idkalgiigi ba zarim kөdөlmөriçөdiin zygees siloos beledkeke tukai zaabariigi oişooko ygei yzeliigi yndeseereni tasacokiko. Arba —oilguulka nebteryylkiin zorilgoor өngөrөgçө zilde siloos beledkelee bytemzetei gyicedkesen kolkoosuudiin yliger ziseegi ali bolkoor keregleke.

Namiin Mozkom: Jirbaanov.
AKZ—I: Dorziin.

20 mingan toon siloosiin tөlөө temeceke



Enyyn deere siloos kerçed maşiinanuudiin zurag baina

1932 onii tyryyçiin kagasta aza akui sandaran unasaar kөdөlmөri ygeiçyyd oloşorsoor ba olon tөmөn koosorzo

Baakanȝ saizaralta ygei

TOKIOO, 4 (T). 1932 onii tyryyçiin kagas zilde Japoonii ediin zasagiin kriizis ulam gynzegiirebe. Ijeene mөngөnii cen kagastaa kyrter unaba. Ed baraa gadagşa gargaza kudaldaka jabadalani 34 milijoon tөkөrigөөr baga bolson baina. Yntei zerge ceregiin materjaaluudiigi gadanaas oruulsan deerees gadanaas absan zyilyydeni өsөzө baina. Japoonii tөmөr zamuudiin olzo ulam buurana. 121 milijoon ijeene kapitaaltanii kampaaninuud garzatan unaza, kөdөlmөri ygeiçyyd өsөzө, kөdөlmөriçөn angiiin baidal muudaza baina. 1932 onii tyryyçiin kagasiin kriizisiin cokiltoor kөdөөnii aza akuin edlelyydiin yne cen eris unaba. Tariaaçanaas abtaza baigaa nalooguud bol 1932 onii urgaciin $^1/_4$ kubini bolko baina. Gadana gazar tyrijeeslesenii tөlөbөri urgaciin 53% bolko azai. Өrgөn olon tariaaçan aimşagtai tyrgeer oosoron ygeirçe baina.

* * *

Edlin zasagiin вuuralta gynzegiirseer

LOONDON, (4). Aangliiin ediin zasagiin buuralta ulam gynzegiirçe baina geze 1932 onil negedygeer kagasiin syyl ileryylne. Nyyrse maltaza abka jabadal sara byriiin 240 milijoon toon baisan aad 18 milijoon toon kyrter baga bolbo. Çuluu nyyrsenii aza yiledberiiin kөdөlmөriçөnii 30 % kөdөlmөri ygei baina. Şirem kailuulan byteeke jabadal өngөrsөn ziliin mai sariin kiaas 30% ba bulad kailuulan byteeke jabadal 18% unaba. Aangliiin usanii ongoco kiike aza yiledberini tasaralta ygei korono. 1928 ondo $1^1/_2$ milijoon toon şine ongoconuudta kiigdeze baisan aad, odoo kiigdeze baigaa ongoconuudiin açaa bagtaaka kemzeeni 5 dakin baga baina. Gadaadiin kudaldaan 1928 ondo baisaniigaa kagastaa orobo. Kөdөlmөri ygei jabadal Aanglida ulam nemeze baina. 1928 ondo 1200000 kөdөlmөri ygeiçyyd baisan aad, 1932 onii mai sarada 2805000 kyn bujuu batalan kamgaalagdasan kөdөlmөrinii 22% kөdөlmөri ygei bolbo. Kuuliiin talaas abtasan medeenyyd aiime. Ynendee Aanglidaki kөdөlumөri ygeiçyyd bol ene yjede 3 ndakin oloşoorn baina.

* * *

Azalçan oon tөmөnii koosoron ygeirçe вaisani aguu jike kemzeetei вolвo.

SANKAI, 4 (T), Өngөrsөn ziliin usanii ajuuliin ebdereliin ulamaas Kitadiin kөdөөnii aza akui aguu jikeer sandarça baina. Odoo 60 milijoon kyn ylesze baina. Ankyi rajoonii koito taliin zarim gazaruudta ba Kenani rajoonii zyyn talada kabariin tarilga ese kiigdebe. Kitadiin aza yiledberiiin baidal yynees deere bişe Torgo kiigçe got rajoonguud bolko Csiansy, Çzensian geze gazaruudta torgo өereke maşiinanuudiin 90% azal ygei zogsozo, keden zuun kөdөlmөriçөn koosoor gadaa kajagdaad baina. Şankain aza yiledberi bolbol Japoonii interveencees $1^1/_2$ milijaarda dooloroos garza gaida orosonoos odoo kyrter zasarça çadaa өdii azai. Faabriguud bol 50% daaltatai kөdөlmөrilnө. Kөdөlmөri ygeiçyyd 94 mingan kyn. Ene kurca kriizis bol dotoodiin kudaldaagi unagaaza baina. Kankoyda 4 mingan kudaldaanii fiirme kaagdaba. Militariistanar ba rajoonii zasagiin gazaruud daagdaşa ygei kynde naloog açaza arad zonii syyiçiin kogşoluudiigi şakaza baina. Kitadiin azalçan olon tөmөnii koosoron ygeireze baigaa baidalani aguu jike kemzeetei bolbo.

* * *

Dunda zuunii yjede gedergee вusaza вaina.

Nijuu Ioork, 4 (T). Ediin zasagiin kriizisiin kurcadasanaas KAKŞ-iin aza yiledberiiin byteeze baigaa edlelyydiin kemzee 1921 oniikioos keden dakin unaza, kөdөlmөri ygiiçyyd maşa olon bolbo. Aagca ba obligaacanuudiin yne unasaar baina. Ed baraa gadagşa gargaza kudaldaka jabadal 1931 ondo 1128 milijoon doolloriin bolzo baisan aad, syyliin 5 sariin kugacaa dotor 727 milijoon tөkөrigiin bolson baina. Gadanaas oruulsan ed baraan 1931 ondo 934 milijoon doolloriin baisan aad, odoo 636 milijoon doolloriin bolbo. Keden zuu mingan tariaaçan azalaa aldaba. Calin kөlөsөn eris bagadkagdaba. Gazar tariaalangiin kriizisiin ulamaas KAKŞ-iin kөdөөnii aza akuin teeknike unaza baina. Olon tariaaçan urid traagtar keregleze baisan aad, odoo morioor azalaa kiideg bolbo. Gol aza yiledberinyydiin kөdөlmөriçөn ba alban kaagçanariin calin kөlөsөn eris kasagdaba Tyryyçiin 3 sarada 24 mingan kөdөlmөriçөn zabastoovko kiisen baina.

Aza yiledвeriin вyteeze вaigaa edlelyydiin kemzee вuurasaar.

Berlin 4 (T). Germaaniiin aza yiledberiiin byteeze baigaa edlelyydiin buuralta yrgelzelseer baina. Aza yiledberiiin cag zuura sergebeç dansalagdasan kөdөlmөri ygeiçyydiin too өcөөrөө ygei şakuu. Germaaniiin aza yiledberini өngөrsөn ziliin mai sarada 54% daaltata baisan aad, odoo 42% daaltatai kөdөlmөrilnө. Kynde aza yiledberini өngөrsөn zilde 49,2% daaltatai baisan aad, odoo 36,3% daaltatai kөdөlmөrilnө.

Eвderel sandaralaas вişe juma ygei.

Pariiza, 4 (T) Aza yiledberiiin edlelyydiin jөrөnkii yne cen 1932 onii apreelida neleed buuraba. Metalyyrgiiin yne cen bol 1932 onii apreelida 36% unasan baina. Şirem kailalga 50 şakam proceente kasagdaba. Aza yiledberiiin bişeç salbarinuudani ene mete baidaltai. 1932 onii tyryyçiin kvartaaliin syyliin yjede Fraancada 2 milijoon oroi kөdөlmөri ygei kyn, 5-6 milijoon baga sagiin kөdөlmөritei kyn baisan. 1932 onii tyryyçiin 5 sarada Fraanciin gadaadiin kudaldaanii ergilte 36% baga bolson baina. Ene yjede gadaanaas ed baraa oruulka jabadal 35%, gadagşa gargaza kudaldaka jabadal 10.38% baga bolbo. 1932 onii 9 sara dotor ulasiin biudzeediin dutagdalani 4 ees 5 milijaarda fraanka kyrter өsөsөn baina. Tuşaaltan, alban kaagçadiin calin kөlөsө, tedkemze niitiin kereglelde өkө zөөrinyydiigi katuugaar kasaza biudzeediigi tencyylke azai. Өngөrsөn kagas zilde gazar tariaalangiin kriizis byri kurcadaba. Өrgөn olon tөmөn tariaaçan byteesen edlelee ton yne kilbartaigaar kudaldaza koosoron ygiirçe baina.

Redaagtariigi orologço D. Cedenii.

В.-Удинск, тип. БГИ, зак. № 1877 Бурлит № 494 тираж 4000